

La institució art no només s' "institucionalitza" en entitats com els museus i s'objectualitza en obres d'art. També s'interioritza i s'incorpora en les persones.

Andrea Fraser, 2016.

Aquest any 2020, la Mostra FemArt, dialogant amb el fil de treball de l'artista Andrea Fraser i la seva "crítica institucional", proposa reflexionar visualment i plàsticament al voltant d'un terme que condensa i, al mateix temps, dilueix un entramat complex de discursos i pràctiques difícils de delimitar: **La institució artística**.

Des de FemArt creiem que és molt problemàtic entendre com a sinònims art i institució artística. Sabem que totes les activitats socials són prèvies a les institucions que pretenen acollir-les, englobar-les, encerclar-les i re-fundar-les des d'uns interessos determinats, suposadament "ordenadors". Atès que la institució no es pot permetre donar cabuda a tot el camp que desitja instituir, el recurs de reduir l'impacte d'aquests mateixos camps socials defineix d'entrada la seva comesa: silenciar i controlar allò que pot provocar desordre. **La institució pretén fundar, és a dir, atorgar fonament al camp que, de fet, colonitza.**

Els feminismes en sabem molt de tot això, doncs tota la nostra pràctica personal, política i creativa s'ha produït sempre "fora", resistint i persistint des de l'exili obligat que les institucions dominants han dissenyat per a nosaltres i **són també els feminismes els que han desenvolupat una crítica més directa, global, transversal i sistemàtica respecte als processos que les legitimen**. D'alguna manera, coincidim amb Fraser si pensem que els feminismes ja han transformat, en alguns aspectes, les *Institucions artístiques* amb la realització o visibilització d'obres que projecten lluites i desitjos no previstos per les estructures tradicionals.

Tot i així, **els efectes de la institució artística** en el camp de l'art travessen els murs dels museus, galeries, escoles, fires d'art,... i articulen el nostre imaginari col·lectiu i la nostra realitat social, **fent-nos creure que són una construcció social inevitable de la qual és impossible sortir**. Quan Andrea Fraser parla del fet que la *institució està dins nostre* és perquè l'entén com un àmbit de pràctiques que ens envaeix i configura, de manera que sembla que no en podem sortir.

Nosaltres creiem que **és un risc confondre la institució artística amb les pràctiques que generen art**. El fet que sigui el sistema patriarcal-colonial-capitalista avui qui promou i assegura la continuïtat de les institucions artístiques, ens ha de fer qüestionar si efectivament és possible fer-ne des de dins un ús, si no revolucionari, rebel o alternatiu.

Tota institució corre el risc de confondre sovint allò que enriqueix la societat i allò que l'enriqueix a ella mateixa, generant una dialèctica perversa entre allò que "vol" mostrar i allò que exclou o rebutja.

El camp de l'art, per força, sempre desborda la institució reclamant-li apertura, transformació i insurrecció a les pràctiques i discursos establerts. **L'art entès com una pràctica social, no permet, paradoxalment cap institució que vulgui ordenar-lo i domesticar-lo.**

Tanmateix l'art viu “fora de camp” i de manera *ob-scena* encara que la seva visibilitat pretengui ser enfocada des d'una institució. Igual que la humanitat sap que pot viure fora de la lògica del capital i sap que ha d'acabar amb el patriarcat.

Però la qüestió, per a nosaltres, per a Femart avui i aquí, és: com ens travessen les Institucions artístiques? Com esdevenen la pell que delimita les possibilitats de l'art com a eina transformadora? Com la institució artística encara treu una plusvàlua de les pràctiques artístiques crítiques, sense practicar-les? Volem tenir les institucions artístiques dins nostre, les volem modificar, transformar? O podem pensar i habitar ja una mena d'espai altre, un lloc real on practicar l'art, la imaginació, la crítica i la transformació del món, una mena de espais ***ex-titucionals***?

Una institució artística que creix separada de les lluites polítiques i de les accions dels moviments socials de base i que incorpora sempre retroactivament allò que després li suposarà un benefici, **no pot ser la que defineixi o articuli el camp de l'art**. Un camp present des dels orígens més remots de la humanitat i que ha generat pràctiques i imatges que avui encara ens permeten precisament posar en qüestió tot allò donat per real.

Ara, al 2020, encara som aquí: travessades per les institucions, la família, el patriarcat, la governança, l'Estat, la Nació..., però amb l'experiència i la saviesa que per a existir en millors condicions que les actuals, hem d'emprendre una lluita en la qual siguin els nostres desitjos i objectius els que travessin aquestes mateixes institucions. La confrontació entre feminisme i institucions tradicionals és conflictiva i més en el terreny de les arts, on podria semblar gairebé suïcida per part de les artistes ja que suposa, en moltes ocasions, una inexistència.

Però, precisament, en aquests moments crítics és quan més es pot observar que són les institucions les que ens necessiten per a sobreviure. Hem estat posades en valor pels seus interessos, però ara som nosaltres les que establim el valor de les institucions. Ja no sols ens necessiten per a sobreviure, sinó que ara som imprescindibles perquè segueixin bategant. Depèn de nosaltres si les deixem viure o simplement les deixem...

Les deixem i establim xarxes cooperatives perquè les obres d'art fetes per dones, lesbianes, trans i els cossos dissidents..., s'aproximin a la nostra realitat antipatriarcal, anticapitalista, decolonial, ecologista....

Aquest any, FemArt presenta una mostra que vol compartir visualment i plàsticament la materialització de diverses relacions eròtiques i traumàtiques, experiències d'amor-odi amb les institucions que ens travessen i que tan aviat ens sedueixen com de cop ens maltracten i ignoren. **Una Mostra que recull punts de fuga que obren l'espectre d'allò instituït com a vist i conegut.**

